

Pagsumpo sa dangan

Likayi ang pagtanum og usa lamang ka matang sa tanum diha sa usa ka lugar sulod sa hataas nga panahon (monocropping). Pagtanum og ubang matag sa tanum diha sa tahuiwala ug sa palibot sa talongan.

Pagtanum og basii, Amarillo, sunflower, tanglad ug okra sa palibot niini. Ang mga dangan nga kasagarang moataki sa mga talong mao ang "flea beetle ug lady beetle leafhopper, mites, ug aphids." Esprehi ang mga dangan og bisan unsang pamatay-dangan nga mapalit sa mga tindahan og kemikal alang sa uma.

Ang mga sakit na modaut sa talong mao ang "bacterial wilt, phosmopsis rpt, ug fruit rot." Mahimong mapugngan kini pinaagi sa pagtanum og laing tanum nga dili kapamilya niini sulod sa 3-4 ka tuig. Esprehi sa bisan unsang mga pangontra sa sakit nga mapalit sa mga tindahan og kemikal alang sa uma.

Reference : Department of Agriculture
Region XI
GMA – High Value Commercial
Crops Program

GIYA SA PAGTANUM UG TALONG

Prepared by:

City Agriculturist Office
113 Pichon St, Davao City
Tel # 228-6582, 228-6385; 228-6395

Farmers' Information and Technology Services
(FITS)
Tel. No. 282 - 1943
E-Mail Add: cityagriculturistoffice@gmail.com

Pasiuna

Ang Talong nailhan sa pipila ka musonod nga mga ngalan: Talong (Ilokano), Brinhinas (Bisaya), Aubergine (French), Terong (Malay), Berenhina (Spanish), Brial (Hindi), Kakhua (Tahi), Qie (Chinese), Daimasu nasu (Japanese).

Mga matang

Pipila sa mga matang sat along mao ang musonod: Dumaguete Long Purple, UPL-Eg-1, Dingras Long Purple, CA Cluster, Tagumpay, ug uban pa.

Klima ug matang sa yuta ng angayan tamnan

Ang talong mahimong itanum sa tibuok tuig ug bisan sa asang dapit sa Pilipinas, apan labi kining mo-angay sa buhaghagon nga yuta nga dili daling lanapan sa tubig ug naghupot sa pH nga 5.6-6.5. Mahimo usab kining itanum sa lugar nga landong ug usab dapit nga mainitan.

Pagtanum sa binhi

Gamit og 200-300 gramong liso alang sa usa ka ektaryang luna. Paghimo og "seedbed" isip patubuan sa semilya mga usa ka metro and gilapdon, diha sa lugar nga dili kanunay malandongan ug mabahaan. Sagoli og biya sa hayop o compost and yuta nga ibutang sa "seedbed", unya butangig apa ang ibabaw niini ug sumuga aron masanta ang sakit nga " damping off". Bisbisi o bas-a ang "seedbed" ug linyahi'g pinababag sa distansya nga 10-15 sentimetro. Ibudbod og hinay-hinay ang mga liso ug taboni sa manipis nga yuta o compost. Tabuni na usab og apa sa humay o dagami ug bisbisi pag-usab. Taboni og plastic o "net" sa panahon sa ting-ulan. Ibalhin ang mga semilyang

nagdasok ngadto sa dapit nga hilang ang semilya. Alang sa mas himsog nga semilya, gamit sa kahon o "nursery tray".

Pag-andam sa luna nga tamnanan

Balik-balika pagdaro ug pagkaras ang luna. Mahimo usab nga pormahong "bed" ang luna nga tamnanan. Mahimo kining tabunan sa "plastic mulch" aron mamenosan ang sagbot, ug ang higayon sa pagbisbis, ug aron usab labi pang mohimsog ang tanum. Sagoli'g biya sa hayop ug abo sa apa sa humay ang luna nga tamnanan, sa gidaghanon nga 10-20 tonelada matag ektarya o 1-2 kilo matag metro kwadrado.

Pagpahiluna sa "plastic mulch"

Alang sa tamnanan o "bed" nga usa ka metro ang gilapdon ug bisan unsa ang gitas-on, himo-a ang mosonod: Pagkahuman og sagol sa biya sa hayop ug compost, ipahiluna ang "plastic mulch" nga adunay gilapdon nga 1.2 metro; ipa-ibabaw ang kolor itum mao ang ipa-ililum; lugpiti sa yuta ang pikas tumoy ug ipaligid ang plastic patabon sa "bed"; lugpiti sa yuta ang matag kilid ug tumoy aron mahapsay ang pagkaplastar; labing maayo nga ipahiluna ang plastic sa panahon nga kusog ang init sa adlaw aron mayo pagka-bitad ug pagka-plastar niini; busloti ang plastic ginagamit ang gidangka (sa kalayo) nga lata, sa distansya nga 1/2 ka metro, duha ka linya sulod sa "bed".

Pagbalhin-tanum (Transplanting)

Paglabay sa upat ka semana gikan sa pagtanum sa binhi, sugdi ang pagbalhin-tanum sa mga semilya ngadto sa uma o "beds"; itanum ang semilya sa distansya nga 1-2 ka metro matag linya ug 0.5-1.0

metro bundo (hill). Bisbisi ang yuta nga tamnan sa dili pa, ug usab pagkahuman og tanum. Butangi ang uma og "mulching material" nga dagami o mga pinutol nga sagbot.

Pag-abono

Abonohi og 14-14-14 o kompletong abono ang mga talong dungan sa pagbalhin-tanum (basal). Usbi pagbutang og nitrohenong abono isip "side dressing" maka-usa o maka-duha ka higayon sa panahon sa pagtubo niini.

Paggalam sa tanum

Bisbisi o patubigi ang mga tanum matag 7-10 ka adlaw, o matag panahon nga kini kinahanglanon. Gunahi ang palibot sa mga lindog.

Pag-ani

Aniha'pupo-a ang mga talong samtang linghod pa aron malikayan ang mga dauton nga bunga gikan sa mga bunga nga walay daut. Hugasi sa limpyong tubig ug pa-ugaha sa lugar nga landing. Kung isulod sa "plastic crate," hanigi og dahon o papel'pervodiko. Molungtad og dugay ang kalidad sa along kung kini tipigan diha sa mabugnaw nga dapit.